
[Etanercept](#)

Användningsområde

Vid långtidsbehandling av ledgångsreumatism, ankyloserande spondylit (Bechterews sjukdom), psoriasisartrit och barnreumatism.

Preparat och verkningsätt

Etanercept (**Benepali®**, **Enbrel®**, **Erelzi®**, **Nepexto®**) kommer i förfyllda injektionssprutor eller injektionspennor och i förpackningar som innehåller torrs substans och lösning. Läkemedlet minskar ledinflammationen och bromsar sjukdomsförloppet. Effekten ses 2–4 veckor efter påbörjad behandling. Etanercept hör till gruppen biologiska läkemedel.

Etanercept förhindrar informationsutbytet celler emellan genom att påverka det viktiga ämnet i den reumatiska inflammationen, d.v.s. tumörnekrosfaktor-alfa (TNF- α). När dess funktion förhindras, bromsas ledinflammationen och dess skadliga inverkan på lederna.

Etanerceptbehandling ska helst ges i kombination med metotrexatbehandling eller annan motsvarande läkemedelsbehandling eftersom effekten då ökar. Andra biologiska läkemedel bör inte användas samtidigt.

Dosering och administreringsätt

Hos vuxna injiceras etanercept under huden en eller två gånger per vecka beroende på engångsdosen. Hur stor den lämpliga dosen är för barn och unga beror på patientens vikt och sjukdom. Läkaren ger råd om lämplig dos och hjälper vid val av etanerceptpreparat. Det finns lång erfarenhet av mångårig användning av etanercept.

Patienten kan själv lära sig att ta sprutorna eller också kan en anhörig ge dem hemma. Läkemedelstillverkarens anvisningar om injicering bör följas.

Biverkningar

Cirka en tredjedel av patienterna drabbas av övergående irritationssymptom på injektionsstället på huden, t.ex. av rodnad eller klåda. Dessa symptom är vanligast i början av behandlingen. Även olika typer av inflammationer såsom bihåleinflammation eller urinvägsinfektion och allergiska reaktioner kan förekomma i vid etanerceptbehandling. Andra biverkningar är sällsynta. En minskning av vita blodkroppar (B-Leuk) eller andra blodförändringar är möjliga.

Etanercept kan öka benägenheten för infektioner. Allvarliga infektionssjukdomar i samband med behandling är inte vanliga, men behandling får inte sättas in eller fortsättas om patienten har varhärddar eller en kronisk obehandlad infektionssjukdom.

En eventuell aktivering av tuberkulos är möjlig, men ovanligare än vid behandling med andra TNF-hämmare. Risken för insjuknande bör utredas innan behandling sätts in. Vid behov bör man överväga samtidig tuberkulosbehandling. En aktivering av hepatit B-virus är också möjlig och därför bör personer som bär på detta virus följas upp noggrant.

Etanercept har inte konstaterats öka risken att insjukna i cancersjukdomar. Vid användning av biologiska läkemedel har man dock konstaterat att det finns en risk att insjukna i lymfom. Sjukdomar som bryter ner myelinet i det centrala nervsystemet (till exempel multipel skleros), har rapporterats i samband med etanerceptbehandling, vilket betyder att den här typen av sjukdom anses som hinder för behandling.

Vid operationer bör man i allmänhet göra uppehåll i behandlingen en vecka före operation. Behandlingen kan återupptas ungefär två veckor efter ingreppet.

Vaccinationer bör ges enligt allmänna rekommendationer, men i fråga om vaccin som innehåller levande sjukdomsalstrare rekommenderas ett minst tre veckor långt uppehåll. Behandlingen kan återupptas 2–4 veckor efter vaccinering.

Graviditet och amning

Under graviditet och amning bör etanercept inte användas ifall inte tvingande skäl föreligger. Rekommendationen är att behandlingen avslutas tre veckor före eventuell graviditet. För män finns inga direktiv när det gäller familjeplanering.

Vid planering av graviditet bör man diskutera med den behandlande läkaren. Ytterligare information om behandlingens effekter på fertilitet, graviditet och amning kan fås från teratologiska informationstjänsten.

Behandlingskontroll

Efter insättning av Etanercept bör laboratorieprov tas med regelbundna intervaller för att följa upp behandlingens effekt och säkerhet. Regelbundna prover som bör tas efter insättning av behandling är liten eller fullständig blodbild och leverenzym (ALAT). Utöver dem rekommenderas sänka, CRP, KREA, AFOS och urinprov i samband med framtida mottagningsbesök. Mer information om dessa uppföljningsprover finns [här](#) (på finska).

Etanerceptbehandling förutsätter uppföljning av specialist som är väl insatt i behandlingsformen. Ytterligare information om behandlingsuppföljning hittas på sidan [uppföljningstabell för läkemedelsbehandlingar](#) på Reumahuset på Hälsobyn.fi.

Viktigt att komma ihåg

- Behandlingen kan öka risken för infektioner och får inte ges under akuta eller allvarliga infektioner.
- I samband med vaccinationer och operationer bör uppehåll i behandlingen diskuteras med läkare.

Uppdaterad 11.7.2023

